

## **Opatrenie rektora č. 2/2026**

s cieľom zabezpečenia jednotného postupu vydávam nasledujúce

### **opatrenie k využívaniu nástrojov umelej inteligencie**

#### **Článok 1**

##### **Všeobecné informácie**

1. Toto opatrenie upravuje podmienky využívania nástrojov umelej inteligencie (ďalej len „AI“) študentmi, akademickými zamestnancami a ostatnými zamestnancami univerzity.
2. Cieľom opatrenia je podporiť etické, bezpečné a zodpovedné používanie AI v pedagogickej, vedeckej, výskumnej a administratívnej činnosti.
3. AI nástroje môžu byť využívané ako podporné prostriedky s cieľom zvýšiť efektivitu učenia, výučby a výskumu, avšak nemôžu nahrádzať vlastnú intelektuálnu činnosť používateľov.
4. Pri práci s AI sú všetci používatelia povinní rešpektovať platné zákony, interné predpisy univerzity, zásady akademickej etiky a ochranu osobných údajov.

#### **Článok 2**

##### **Definícia umelej inteligencie**

1. Na účely tohto opatrenia sa AI rozumie softvérový systém schopný generovať, analyzovať, spracúvať alebo interpretovať text, obraz, zvuk, dáta či multimodálny obsah spôsobom pripomínajúcim ľudské kognitívne procesy.
2. Generatívna umelá inteligencia je podmnožinou AI, ktorá dokáže vytvárať nový obsah na základe vstupných inštrukcií vrátane textov, obrázkov, videí, zvuku a programového kódu.
3. AI nástrojom sa rozumie akýkoľvek systém, platforma alebo aplikácia využívajúca algoritmy strojového učenia alebo generatívnej AI dostupná verejne alebo interne.

#### **Článok 3**

##### **Akademická a vedecká integrita**

1. Používanie AI nesmie viesť k narušeniu akademickej a vedeckej integrity, k podvodnému konaniu alebo k vydávaniu obsahu AI za vlastnú tvorivú prácu.
2. Je zakázané predkladať texty, dáta, analýzy, vizualizácie alebo iný obsah vytvorený AI ako vlastné originálne dielo v prípadoch, kde sa vyžaduje samostatná odborná, vedecká alebo tvorivá práca.
3. Používatelia sú povinní zabezpečiť, aby výstupy AI boli kriticky overené, doplnené odborným úsudkom a v súlade s poznatkami daného odboru.
4. Porušenie týchto zásad sa považuje za disciplinárne previnenie rovnakého typu ako plagiátorstvo alebo podvod pri štúdiu.

## **Článok 4**

### **Odporúčania pre používanie generatívnej umelej inteligencie**

1. AI nástroje je možné používať najmä na:
  - a) vysvetľovanie pojmov, sumarizáciu textov a preklad,
  - b) generovanie nápadov, návrhov postupov, osnov a konceptov,
  - c) pomoc pri štylistických a gramatických úpravách textu,
  - d) programovanie, technickú podporu a správu dát pri zachovaní akademickej integrity,
  - e) návrhy výučbových materiálov, vizualizácií a prezentácií.
2. Pri používaní AI je potrebné rešpektovať princípy:
  - a) transparentnosť – používateľ uvedie, ako AI podporila jeho prácu,
  - b) kritické overovanie – každý výstup AI sa kontroluje z hľadiska faktickej správnosti,
  - c) bezpečnosť – neuvádzajú sa osobné údaje, neverejné informácie ani chránené dáta,
  - d) obmedzená dôvera – používateľ si je vedomý možných chýb, nepresností AI a tzv. halucinácií.
3. AI nesmie nahrádzať samostatnú odbornú a tvorivú prácu študenta alebo výskumníka v prípadoch, kde je cieľom napr. hodnotenie alebo výskumu individuálna kompetencia.
4. Vysokoškolský učiteľ môže využívať AI ako podporný nástroj pri príprave výučby, hodnotení, administratívnych úlohách a tvorbe študijných materiálov, pričom je povinný zachovať zásady akademickej integrity, transparentnosti a ochrany osobných údajov.

## **Článok 5**

### **Deklarovanie využitia AI**

1. Všetci používatelia sú povinní transparentne uvádzať využitie AI v prípadoch, keď jej výstupy významne ovplyvnili obsah ich diela.
2. Deklarácia musí byť súčasťou odborného, vedeckého alebo pedagogického výstupu (napr. v poznámke, metodike, vyhlásení alebo prílohe).
3. Odporúčaný formát deklarácie:  
*Pri tvorbe tejto práce som využil/la nástroj generatívnej umelej inteligencie (názov nástroja) na... (napr. sumarizáciu textu, návrh štruktúry, jazykovú korekciu). Vyhlasujem, že všetky výstupy generované nástrojom umelej inteligencie boli mnou kriticky overené, upravené a použité v súlade so zásadami akademickej integrity. Zodpovednosť za obsah práce v plnom rozsahu nesiem ja ako autor/ka.*
4. Uvedenie využitia AI nezbujuje autora zodpovednosti za správnosť, spoľahlivosť a etickosť predloženého textu.

## **Článok 6**

### **Umelá inteligencia v študentských prácach**

1. AI môže byť použitá ako podporný nástroj, avšak nesmie vytvárať obsah jadra záverečnej práce (t. j. teoretickú analýzu, výskumnú metodiku, výsledky či diskusiu).
2. Povolená je napríklad:
  - a) jazyková korekcia,
  - b) sumarizácia literatúry,
  - c) pomoc s návrhom štruktúry práce alebo výskumných otázok,

- d) analýza textov pri kvalitatívnom výskume, ak je dodržaná metodologická transparentnosť.
- 3. Zakázané je:
  - a) generovanie odsekov alebo kapitol záverečnej práce v plnej podobe,
  - b) generovanie dát, štatistík alebo vizualizácií bez overenia ich pravosti,
  - c) uvádzanie bibliografických odkazov (citácií) na neexistujúce informačné zdroje.
- 4. Študent je povinný:
  - a) jasne uviesť, na čo bola AI použitá,
  - b) archivovať prompt (zadaný príkaz) a použité výstupy AI, ak si to vedúci práce alebo komisia vyžiada,
  - c) dbať na ochranu osobných údajov a etických princípov pri práci s dátami.

## **Článok 7**

### **Prevenia plagiátorstva a podvodov**

- 1. Používanie AI na generovanie textu, ktorý sa predkladá ako vlastná originálna práca, je považované za formu plagiátorstva alebo akademického podvodu.
- 2. Univerzita môže používať nástroje na detekciu podobností, analýzu štýlu či verifikáciu originality, pričom študent je povinný poskytnúť súčinnosť pri vysvetlení pôvodu textu.
- 3. Vysokoškolským učiteľom sa odporúča:
  - a) zadávať úlohy vyžadujúce osobnú reflexiu, aplikáciu teórie na prax a prácu s primárnymi dátami,
  - b) priebežne hodnotiť a konzultovať so študentom,
  - c) kombinovať písomné a ústne overovanie vedomostí.
- 4. Každé potvrdené zneužitie AI bude riešené ako disciplinárne konanie v súlade s internými predpismi univerzity.

## **Článok 8**

### **Ochrana osobných údajov**

- 1. Pri používaní AI je zakázané zadávať osobné údaje študentov, zamestnancov alebo tretích strán, neverejné informácie univerzity či citlivé výskumné dáta, pokiaľ to nie je výslovne povolené.
- 2. Používateľ je zodpovedný za dodržiavanie zásad GDPR a interných pravidiel ochrany údajov.
- 3. V prípade pochybností o bezpečnosti údajov je nevyhnutné konzultovať tieto otázky s univerzitným Referátom kontroly osobných údajov a civilnej ochrany.

## **Článok 9**

### **Pedagogická autonómia pri regulovaní využívania AI**

- 1. Aj keď univerzita podporuje efektívne a zodpovedné využívanie AI, vysokoškolský učiteľ má právo samostatne určiť, v akom rozsahu bude AI povolená pri plnení úloh v jeho predmete.
- 2. Vysokoškolský učiteľ môže:
  - a) využívanie AI úplne zakázať v konkrétnych úlohách alebo hodnoteniach,

- b) obmedziť používanie AI na vybrané úkony (napr. jazyková korekcia),
  - c) presne definovať povolené a zakázané nástroje.
3. Tieto obmedzenia môžu byť zavedené s cieľom podporiť:
- d) kritické myslenie,
  - e) tvorbu vlastných argumentov, nápadov a riešení,
  - f) autentické overenie vedomostí,
  - g) rozvoj tvorivosti a odborných kompetencií.
4. Vysokoškolský učiteľ je povinný informovať študentov o pravidlách využívania AI najneskôr pri predstavení sylabu alebo zadania úlohy.
5. Porušenie pravidiel stanovených pedagógom sa považuje za porušenie akademickej integrity.

## **Článok 10**

### **Záverečné ustanovenia**

1. Porušenie ustanovení tohto opatrenia smernice sa považuje za porušenie akademickej integrity a môže viesť k disciplinárnemu konaniu.
2. Opatrenie nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu.

Prešov 09. 02. 2026

Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.  
rektor